

ดิสโทเปียแห่งรัฐเผด็จการ: กรณีศึกษานวนิยายไทย
ร่วมสมัยทศวรรษที่ 2560¹

Dystopia of a Totalitarian State: A Case Study of
Contemporary Thai Novels in the 2010s

ศิวกร แกรุ่น² พัทฉลีน จินนุ่น³ และสมิทธิ์ชาต พุมมา⁴

Siwakorn Raekroon, Patchalin Jeennoon and Samitcha Pumma

Received: February 1, 2024/ Revised: April 30, 2024/ Accepted: May 8, 2024

บทคัดย่อ

ดิสโทเปียเป็นแนวคิดที่มีอิทธิพลต่อสังคมไทย โดยเฉพาะที่ปรากฏในนวนิยาย
ทศวรรษที่ 2560 นวนิยายแนวนี้นักเป็นการสร้างสังคมแห่งรัฐเผด็จการ บทความวิจัยฉบับ
นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะสังคมแห่งรัฐเผด็จการที่ปรากฏในนวนิยายไทยร่วมสมัย
ทศวรรษที่ 2560 ปรากฏผลการวิจัย ได้แก่ 1. การสร้างสังคมแบบพาราไดซ์ซิตี: สังคมแห่ง
โรแมนติไซส์ของกลุ่มปรสิต 2. การสร้างสังคมแบบคอมมูน: สังคมที่ขับเคลื่อนด้วยความ
เป็นชาย 3. การสร้างสังคมแบบสยามอลังการ: สังคมแห่งการแบ่งแยกชนชั้น 4. การสร้าง

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ เรื่อง “ดิสโทเปียในนวนิยายไทยร่วมสมัยทศวรรษที่
2560”

² นิสิตบัณฑิตศึกษา, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ (Graduate Student,
Faculty of Humanities and Social Sciences, Thaksin University), E-mail:
kongsiwakorn119@gmail.com

³ รองศาสตราจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ (Associate Professor,
Faculty of Humanities and Social Sciences, Thaksin University), E-mail:
patchalinj@hotmail.com

⁴ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ (Assistant Professor,
Faculty of Humanities and Social Sciences, Thaksin University), E-mail:
samit.pumma@yahoo.com

สังคมแบบอัลไตวิลล่า: สังคมแห่งสายเลือดแท้ และ 5. การสร้างสังคมแบบนิวเมโทรโพลิส : รัฐเผด็จการผ่านอำนาจของผู้ชาย

สังคมดิสโทเปียที่ปรากฏในนวนิยายทศวรรษที่ 2560 เสนอให้เห็นความเป็นไปได้ของปัญหาบางประการในสังคมที่มีโอกาสขยายใหญ่ขึ้น เป็นเรื่องเล่าที่สัมพันธ์กับปัญหาต่าง ๆ ในสังคมไทยช่วงทศวรรษที่ 2560 เรื่องเล่าเหล่านี้จึงเป็นคำเตือนถึงสังคมไม่ให้ดำเนินไปในจุดที่เลวร้ายมากขึ้น

คำสำคัญ: นวนิยายดิสโทเปีย สังคมแห่งรัฐเผด็จการ นวนิยายไทยร่วมสมัย ทศวรรษที่ 2560

Abstract

Dystopia is a concept that significantly influences Thai society, particularly as depicted in novels from the 2010s. These novels often portray societies governed by totalitarian regimes. The purpose of this research article was to examine the social characteristics of totalitarian states as depicted in contemporary Thai novels from the 2010s. The novels analyzed included: 1) Creating a Paradise City: A Society of Parasitic Romance, 2) Creating a Commune: A Society Driven by Masculinity, 3) Creating a Siam Alangkarn: A Society of Class Division, 4) Creating an Altai Villa: A Society of Pure Blood, and 5) Creating a New Metropolis: A Totalitarian State Through the Power of Men.

The dystopian societies presented in these novels suggest the potential for certain societal issues to escalate and the novel's narratives address various problems that were present in Thai society during the 2010s and serve as warnings against societal decline.

Keywords: Dystopia Novels, Totalitarian State Society, Contemporary Thai Novels, 2010s

บทนำ

นวนิยายแนวดิสโทเปีย เป็นนวนิยายที่นำเสนอสังคมที่เต็มไปด้วยปัญหา รูปแบบต่าง ๆ เป็นนวนิยายที่จำลองโลกซึ่งตรงกันข้ามโลกแบบแนวคิดยูโทเปียที่ฝันถึงสถานที่อันสวยงาม มนุษย์นั้นมีมิติที่เกี่ยวกับโลกอันงดงามอยู่ตั้งแต่โบราณ เห็นได้ในงานปรัชญา Republic ของ Plato (Punyakanchana, 1990: 22) สังคมคริสต์ มีสวนเอเดน (ในอดีต) และสวรรค์ (ในอนาคต) ในกรุงโรมโบราณก็มี อีลีสียม (Elysium) สังคมมุสลิมก็มีสรวงสวรรค์ สังคมชาวไวกิงก็มี วาลฮัลลา (Valhalla) ส่วนตามแนวคิดของ Karl Marx ในอนาคตอันแสนไกลจะเกิดการรัฐของ (Sutherland, 2013: 314) ความคิดเหล่านี้เดินทางมาถึงวันที่กำเนิดคำว่า ยูโทเปีย (Utopia) จนภายหลังก่อให้เกิดกระแสต่อต้านจนเป็นวรรณกรรมแนวดิสโทเปียในที่สุด (Punyakanchana, 1990: 22)

ดิสโทเปีย (Dystopia) เป็นคำที่ถูกใช้ครั้งแรก โดย John Stuart Mill (1868) (Punyakanchana, 1990: 2) Stevenson กล่าวว่า วรรณกรรมแนวดิสโทเปียเล่าถึงสถานที่อันเลวร้าย อธิบายให้เห็นภาพสังคมในจินตนาการที่เหมือนฝันร้าย ไม่น่าพึงพอใจ (Rukrian, 2016: 25) อย่างไรก็ตาม ดิสโทเปีย และยูโทเปียเองไม่สามารถแยกออกจากกันได้อย่างสิ้นเชิง ดังที่ Krishan Kumar กล่าวว่า ยูโทเปียเป็นด้านทั้งสองด้านของวรรณกรรมประเภทเดียวกัน คือ มุ่งไปหาสังคมอุดมคติ (Rukrian, 2016: 25)

นวนิยายไทยดิสโทเปียในทศวรรษที่ 2560 โดดเด่นในแง่การนำเสนอสังคมแห่งรัฐเผด็จการ เป็นระบอบที่ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองน้อยที่สุด มีคตินว่าฝ่ายรัฐเป็นผู้ปกครองประเทศอย่างเบ็ดเสร็จ ไม่ต้องการให้มีฝ่ายค้าน รัฐเผด็จการจึงมักมีกองกำลังหรือกองทัพเพื่อสร้างความมั่นคงแก่ตน และเพื่อต่อต้านประชาชนหมู่มาก (Supaab, 1979 in Sanpharee, 2017: 36) ลักษณะดิสโทเปียมีเสนอสังคมแห่งรัฐเผด็จการเช่นนี้ปรากฏในนวนิยายไทยร่วมสมัยทศวรรษที่ 2560 ได้แก่ 1. ประพฤติการณ์ (2561) ของ นิธิ นิธิวีรกุล 2. อนุสาวรีย์ (2561) ของ วิชาส ศรีทอง 3. สุสานสยาม (2563) ของ ปราปต์ 4. อัลไตวิลล่า (2564) ของ จักรพันธ์ กังวาล และ 5. WE SHOULD ALL GO TO HELL เราทุกคนควรลงนรก (2564) ของ บริษัท พงศ์วิษฐ์

การสร้างสังคมแบบพาราไดซ์ซิตี: สังคมแห่งโรแมนติไซส์ของกลุ่มปรีสิต

นวนิยายเรื่องประพฤติการณ์ (2561) ของ นิธิ นิธิวีรกุล เล่าถึงตัวละคร “ประพฤติ” ที่หลบหนีจากความรุนแรงทางการเมืองในเมืองหลวง มาตามนัดหมายกับ

เพื่อนที่บ้านหลังหนึ่ง ขณะที่อีกตัวตนหนึ่ง (เรื่องเล่ากึ่งจริงกึ่งฝัน) เขาหลงทางเข้าไปยังเมืองพาราไดซ์ซิตี เขาพบกับตัวละครเจ้าหน้าทีรัฐ ทั้งที่อยู่ฝ่ายเดียวกับรัฐ และอยู่ฝ่ายเดียวกับเขา จนในตอนท้าย ตัวตนของเขาทั้งสองโลกถูกกำจัดทิ้ง เพราะเขามีจิตสำนึกถึงเสรีภาพอยู่

การสร้างสังคมแบบพาราไดซ์ซิตี: สังคมแห่งโรแมนติไซส์ของกลุ่มปรสิต มีดังนี้

1. วิธีของพลเมือง

ผู้แต่งสร้างสังคมพาราไดซ์ โดยกำหนดให้สมาชิกมีสำนึกร่วมที่เอื้อให้สังคมเผด็จการมีความมั่นคง แสดงพฤติกรรมดังนี้

1.1 การยอมรับความสงบ

ประชาชนก็ยึดถือเรื่องความมั่นคง และหวงแหนความเป็นส่วนตัวเป็นอย่างมาก “ประชากรชาวพาราไดซ์เป็นผู้รักความสงบ และค่อนข้างหวงแหนความเป็นส่วนตัว” (Nitiweerakul, 2018: 89) สังคมเมืองพาราไดซ์ถูกรัฐครอบงำให้อยู่อย่างสงบเรียบร้อยในทุกมิติจนเห็นเป็นสิ่งที่ปกติในสังคม ดังตัวละครประวิตรที่พบเจอกับผู้มาเยือนแล้วรู้สึกไม่สบายใจที่มีบุคคลภายนอกเข้ามาในเมือง “พลเมืองเราเปราะบาง และแตกตื่นง่าย เพราะเราอยู่อย่างสงบเรื่อยมา” (Nitiweerakul, 2018: 123) ประวิตรเป็นประชาชนชาวพาราไดซ์ซิตีที่ทราบดีถึงความเปราะบางของสังคม ตัวละครจิตรก็เสนอประเด็นสำคัญเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของพลเมือง ซึ่งสื่อให้เห็นถึงมุมมองของรัฐว่าให้ความสำคัญกับความมั่นคงอย่างมาก

1.2 การไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง

ประชาชนในเมืองพาราไดซ์ต่อต้าน และปฏิเสธการเปลี่ยนแปลง “พลเมืองส่วนใหญ่ของเรามีความคิดไปในทางอนุรักษ์นิยมมากกว่า หลายสิ่งหลายอย่างพวกเขาค่อนข้างเชื่อมั่นในอำนาจนิยม” (Nitiweerakul, 2018: 124) ประชาชนในสังคมพาราไดซ์มีสำนึกร่วมในทางอนุรักษ์นิยม และเชื่อมั่นในอำนาจนิยมเป็นอย่างมาก ความคิดดังกล่าวนี้สอดคล้องกับวิถีคิดที่ปฏิเสธความเปลี่ยนแปลง เกิดจากรัฐที่สร้างความสงบเรียบร้อยมาอย่างยาวนาน เมื่อรัฐมั่นคง ประชาชนเองก็รู้สึกถึงความมั่นคงไปด้วย แต่ความมั่นคงดังกล่าวนี้ พรากเสรีภาพการใช้ชีวิตของประชาชน ในเรื่องเล่าโลกสมมติ ปรากฏสำนึกร่วมของประชาชนว่า “ทุกอย่างก็สงบดีอยู่แล้ว พวกเธอก็ไม่รู้จักกังวลให้มันวุ่นวายทำไม?” (Nitiweerakul, 2018: 16) ตัวละครแสดงให้เห็นถึงการปฏิเสธความเปลี่ยนแปลง

และมีมุมมองต่อผู้เห็นต่างว่าเป็นตัวปัญหา ประชาชนไม่เดือดร้อนกับภาวะเดิมของสังคม ตัวละครที่มีแนวคิดข้างต้นจึงเป็นตัวแทนของแนวคิดประชาชนภายใต้รัฐเผด็จการ

1.3 ความศรัทธาต่อผู้นำ

ประชาชนพาราไดซ์มีความศรัทธาต่อผู้นำ เห็นประชาชนทำทำนองจ้องมองจอโทรทัศน์ที่ฉายภาพการแถลงข่าวของประธานาธิบดีด้วยความสุข “ดวงตาเบ่งค้างมองภาพตรงหน้าด้วยแววตาเปี่ยมสุขจนทำให้คุณมองตาม” (Nitiweerakul, 2018: 41) ภายหลังจากการแถลงข่าวรายวันของประธานาธิบดีโนโทรทัศน์จบบท เมืองก็พลันกลับมาเคลื่อนไหวอีกครั้ง ประชาชนกลับมาใช้ชีวิตปกติดังแสดงในตลับ “ทั้งคนขายและลูกค้าที่เมื่อสักครู่ยืนนิ่งกลับซบซึ้งแล้วพูดคุยกันเหมือนเรื่องปกติ” (Nitiweerakul, 2018: 43) แม้นวนิยายจะเผยว่าการกระทำดังกล่าวเป็นนโยบายจากรัฐบาลกลางที่ต้องการสร้างความสงบเรียบร้อยในขณะรับชมการถ่ายทอดสด ประชาชนมีความศรัทธาต่อผู้นำจึงมีความยินยอมพร้อมใจ และปิตินิติที่จะปฏิบัติตาม

1.4 การใช้ความรุนแรงต่อผู้เห็นต่าง

ตัวละคร “ประพฤติ” ลูกธิดาพาราไดซ์หมายตา เพราะเขาเดินแก้ผ้าไปบนถนนเพื่อท้าทายเหล่าประชาชนที่หยุดตัวเองเป็นหุ่นขี้ผึ้ง เขาเดินเข้าไปหาหญิงสาวที่ก้าวเท้าค้างอยู่ขณะข้ามถนน จนเมื่อเวลาการแถลงข่าวสิ้นสุดลง ทุกคนจึงกรูกันเข้าทำร้ายเขา “ต้องฆ่าให้ตาย ไอ้พวกกรกแผ่นดินพรรคนี้” (Nitiweerakul, 2018: 159) ประพฤติถูกรุมทำร้ายอย่างรุนแรง ประชาชนโกรธเคืองอย่างยิ่งเนื่องจากเขาพยายามท้าทายอำนาจของผู้นำ และความศรัทธาต่อผู้นำของประชาชน ประพฤติยอมรับชะตากรรมแต่โดยดี ส่วนตัวนายอำเภอเองก็เป็นหนึ่งคนที่ถูกหมายเอาชีวิตเช่นกัน ทั้งสองคุยกันเรื่องหนีออกไปจากเมืองพาราไดซ์แห่งนี้ ขณะเตรียมการหลบหนี ก็เกิดเหตุการณ์ลอบยิงขึ้น “ชายชราที่ชื่อประวิตร...พร้อมปืนที่ส่องมายังคุณ จากนั้น เสียงปังติด ๆ กันสามครั้งดังขึ้น” (Nitiweerakul, 2018: 177) การลอบสังหารประพฤติ เกิดจากการที่เขาท้าทายต่อระบบอำนาจรัฐพาราไดซ์ ซึ่งประชาชนเลือกใช้ความรุนแรงเพื่อพิทักษ์ความสงบสุขของสังคม

2. การบริหารงานของรัฐ

สังคมพาราไดซ์มีกฎระเบียบที่เคร่งครัดเป็นอย่างมาก ซึ่งมักเป็นนโยบายที่ควบคุมประชาชนทั้งสิ้น ดังนี้

2.1 การวางกฎระเบียบต่อสมาชิกใหม่

สมาชิกที่ต้องการย้ายเข้ามาอยู่จำเป็นต้องยอมรับเงื่อนไข กฎหมาย นโยบายต่าง ๆ ของเมืองอย่างไว้ข้อโต้แย้ง “แต่แล้วท่านประธานาธิบดีก็ให้โอกาสผมให้เข้ามาอาศัยยังพาราไดซ์โดยมีข้อแม้เดียว จงทำตามกฎโดยไม่มีข้อยกเว้น” (Nitiweerakul, 2018: 116) ทำให้เห็นว่า สมาชิกใหม่ถูกรอรับด้วยเงื่อนไขตั้งแต่วันแรกที่ย้ายเข้ามา เมื่อนานวันเข้า กฎต่าง ๆ ที่ปิดกั้นเสรีภาพกลายเป็นความเคยชิน เมื่อความเคยชินดังกล่าวเป็นความเคยชินระดับสังคม พาราไดซ์ดีจึงกลายเป็นสังคมแห่งความสุข จนวันหนึ่งเกิดกรณีของประพจน์ที่หลงทางมายังพาราไดซ์ “หล่อนบอกวันนี้จะต้องพาคุณไปแนะนำกับนายกเทศมนตรีกับคณะกรรมการเมือง คุณถามทำไมต้องทำให้ยุ่งยาก หล่อนตอบว่าเป็นกฎเกณฑ์ของเมืองนี้ทุกครั้งที่เข้ามาอยู่ใหม่” (Nitiweerakul, 2018: 72) แม้พาราไดซ์ดีที่อยู่ภายใต้อำนาจรัฐบาลกลาง แต่ก็ยังเป็นเมืองที่มีอำนาจในการปกครองตัวเองอยู่บ้าง ผ่านการอาศัยอำนาจรัฐท้องถิ่น ในกรณีของสมาชิกใหม่ หรือผู้มาเยือน ต้องอาศัยอำนาจรัฐนี้ในการควบคุมดูแล “คณะกรรมการเมืองจะทำให้ลงประกาศรูปลักษณ์คุณผ่านหอกระจายเสียงประจำเมืองได้ นั่นอาจทำให้คนที่คุณตามหา รู้ และมาแสดงตัว” (Nitiweerakul, 2018: 72) การเผยแพร่รูปออกอากาศผ่านระบบโทรทัศน์ก่อนการแถลงข่าวของประธานาธิบดี แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับกรณีที่มีผลต่อความสุข และความมั่นคงของรัฐ เพราะรัฐเห็นว่าประพจน์มีความเสี่ยงเป็นภัยมั่นคง

2.2 การควบคุมวิถีชีวิตของประชาชน

รัฐแห่งสังคมพาราไดซ์มีความคิดเกี่ยวกับการควบคุมวิถีชีวิตประชาชน แนวคิดนี้ปรากฏในเจ้าหน้าที่รัฐ ดังที่จิตรต้องการผลิตยาที่ครอบงำสมอง ความคิดของเยาเวน “ถ้าเราสามารถคิดค้นตัวยาที่จะเข้าไปควบคุมระบบความคิดในเรื่องเพศได้คงดีนะคุณ” (Nitiweerakul, 2018: 126) เมื่อรัฐมีแนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมประชาชนอย่างรุนแรง ประชาชนจึงเป็นหนึ่งเดียวกับรัฐ ทำให้เมืองนี้กลายเป็นสังคมที่ปกครองง่ายที่สุด อีกทั้งยังมีนโยบายเกี่ยวกับการให้ประชาชนยืนนิ่ง และหยุดทุกกิจกรรมเพื่อฟังคำแถลงของผู้นำอีกด้วย “ท่านประธานาธิบดีจึงออกพระราชบัญญัติให้เป็นวาระแห่งชาติไปเลยว่า เมื่อใดที่ท่านพูด เมื่อใดที่ท่านปราศรัย ทุกคนจะต้องหยุดเพื่อรับฟัง” (Nitiweerakul, 2018: 120) มีการออกเป็นนโยบายเพื่อควบคุมประชาชนให้เชื่อฟัง และแสดงอำนาจที่ประชาชนไม่อาจต่อรองได้ แม้มีประชาชนที่อาจปล่อยปละละเลย แต่ก็จะมีประชาชนส่วนหนึ่งที่รู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกับรัฐ พยายามสอดส่อง เป็นหูเป็นตาให้รัฐอยู่ด้วย

2.3 การใช้อำนาจแบบเบ็ดเสร็จ

พาราไดซ์ถูกควบคุมโดยรัฐบาลกลาง ดังตอนที่นายอำเภอสาวต้องการกระจายข่าวเกี่ยวกับผู้มาเยือนผ่านหอกระจายเสียง “รัฐท้องถิ่น หรือสภาท้องถิ่นประจำเมืองไม่มีอำนาจในการใช้งาน” (Nitiweerakul, 2018: 72) การขาดอำนาจการใช้หอกระจายเสียง ทำให้ขาดการสื่อสารกันของประชาชนในท้องถิ่นเพื่อสร้างตัวตนในฐานะชาวเมืองพาราไดซ์ รัฐจำกัดให้เป็นหนึ่งเดียวกับศูนย์กลางผ่านเนื้อหาของสารที่ถูกควบคุมจากส่วนกลาง รัฐท้องถิ่นจึงถูกรัฐบาลกลางควบคุมจนไม่ได้เป็นตัวของตัวเอง มีการควบคุมการเปลี่ยนชื่อของประชาชน “ต้องขออนุญาตจากรัฐบาลส่วนกลางทั้งสิ้น” (Nitiweerakul, 2018: 74) ซ้ำเข้าไปด้วยกับประเด็นหอกระจายเสียงว่า รัฐบาลกลางต้องการให้รัฐท้องถิ่นอยู่ภายใต้อำนาจรัฐบาลกลาง และประชาชนต้องไร้ความเป็นปัจเจก ทั้งสองต้องเป็นหนึ่งเดียวกับรัฐ

2.4 การลงโทษผู้เห็นต่าง

รัฐในสังคมพาราไดซ์มีบทบาทลงโทษประชาชนผู้เห็นต่าง ดังกรณีของประพติที่มีแนวโน้มถูกส่งลงโทษอย่างรุนแรง “ผมกลัวผลคะแนนจากพลเมืองจะไม่ใช้แค่ขับไล่คุณเท่านั้น แต่ถ้าพวกเขาลงความเห็นว่าคุณเป็นอันตรายต่อเสถียรภาพของความสงบเรียบร้อยแล้ว คุณคงได้ถูกประหารแน่ ๆ” (Nitiweerakul, 2018: 127) พาราไดซ์ให้ความสำคัญกับความมั่นคงมาเป็นสิ่งแรก เมื่อมีสิ่งใดมากระทบ ทั้งชีวิตของผู้มาเยือน หรือชีวิตของประชาชนชาวพาราไดซ์เอง รัฐก็พร้อมเลือกรักษาเสถียรภาพไว้ และด้วยในภาวะสังคมที่ประชาชนต้องการความสงบ และปกครองง่ายเช่นนี้ จึงเป็นการเปิดทางให้รัฐได้ใช้ความรุนแรงได้อย่างเต็มที่ เพื่อเป็นการรักษาความมั่นคงของรัฐเอง

2.5 การสร้างสังคมปลอดอาชญากรรมแบบแฝงเร้น

สังคมพาราไดซ์ เป็นสังคมที่ปลอดอาชญากรรม จากคำบอกเล่าของจิตร “ตลอดเวลาที่ผมอยู่ในเมืองนี้มาเกือบยี่สิบปี ไม่เคยมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นเลย จนกระทั่งคุณไผ่ล่า” (Nitiweerakul, 2018: 117) การเป็นเมืองที่ปลอดอุบัติเหตุได้นั้น ไม่ได้มาจากจิตสำนึกด้านความปลอดภัยของประชาชนเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากการควบคุมกฎระเบียบอย่างเข้มงวดของรัฐ ขณะเดียวกันความเคร่งครัดนั้นเองก็อาจพรางเสรีภาพบางประการไปด้วย การเป็นสังคมปลอดอาชญากรรมได้กลายเป็นเมืองในอุดมคติของประชาชน “พาราไดซ์ที่ดีกลายเป็นเมืองที่ปลอดอาชญากรรมเมืองเดียวในสาธารณรัฐ”

(Nitiweerakul, 2018: 116) การที่เมืองเมืองหนึ่งจะกลายเป็นสังคมปลอดอาชญากรรมได้ ต้องอาศัยนโยบายรัฐเผด็จการที่เข้าควบคุมวิถีชีวิตประชาชนอย่างเคร่งครัด

การสร้างสังคมแบบคอมมูน: สังคมที่ขับเคลื่อนด้วยความเป็นชาย

นวนิยายเรื่องอนุสาวรีย์ (2561) ของวิภาส ศรีทอง เล่าเรื่องของ “วรพล” ที่ใช้ชีวิตอยู่ในคอมมูนแห่งหนึ่ง เขาเป็นแรงงานชั้นดี ทำงานมานาน เป็นตัวละครสังเกตการณ์ที่เสนอให้เห็นกระบวนการต่าง ๆ ในคอมมูน ทั้งวิถีชีวิต การจลาจล และการครอบงำของรัฐ จนท้ายที่สุดหลังการจลาจล ตัวเขา และสมาชิกชาวคอมมูนต่างถูกรวบจำให้มีความภูมิใจในฐานะแรงงานแห่งคอมมูนต่อไป

การสร้างสังคมแบบคอมมูน: สังคมที่ขับเคลื่อนด้วยความเป็นชาย มีดังนี้

1. วิถีของพลเมือง

สมาชิกสังคมคอมมูนถูกกำกับในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ความคิด ความเป็นส่วนตัว จนประชาชนส่วนใหญ่มีสำนึกรวมกลายเป็นหนึ่งเดียวกับคอมมูน

1.1 ความเคยชินกับการออกกฎระเบียบต่าง ๆ

สมาชิกมีความเคยชินกับความเป็นระเบียบ และการจัดการของรัฐอย่างเคร่งครัด จนกลายเป็นสำนึกร่วมที่ถูกรวบจำว่า ชีวิตแบบดังกล่าวเป็นชีวิตที่ปกติ ดังตอนที่วรพลแสดงสำนึกว่า ชีวิตในคอมมูนเป็นเรื่องปกติสามัญเสียจนไม่รู้ว่าควรจะบอกวิธีวางตัวอย่างไรแก่สมาชิกใหม่ ชีวิตในคอมมูนเป็นชีวิตที่วรพลแยกตัวตนกับคอมมูนไม่ออก และเขาก็รู้ตัวดีว่าเขานั้นกลมกลืนกับที่นี่ไปแล้ว “เขาอยู่มานานจนกลมกลืนกับที่นี่” (Srithong, 2018: 38) วรพลยังได้รับสิทธิพิเศษบางประการจากการเป็นสมาชิกชั้นดี เขาได้รับการอำนวยความสะดวก และถูกยกเว้นจากงานหนัก เขาแสดงความคิดว่าชีวิตในสังคมคอมมูนนั้นเรียบง่าย มีอนาคตเพียงวันต่อวัน เขาถูกทำลายตัวตน ให้มีสำนึกหลอมรวมไปกับคอมมูน แม้สมาชิกจะตระหนักถึงชีวิตวันต่อวัน แต่ก็ไม่ได้ตื่นตระหนก คิดว่าเป็นเรื่องปกติ เพราะชีวิตพวกเขากับคอมมูนนั้นเป็นหนึ่งเดียวกัน

1.2 ความรู้สึกมีคุณค่าในฐานะแรงงาน

สังคมคอมมูนถูกรวบจำ และควบคุมอย่างเคร่งครัด แม้สมาชิกทุกคนตระหนักดีแต่กลับยอมรับเรื่องนี้ได้ “ปลาพวกนี้อยู่มานาน โดยคิดว่ามันมีอิสระเต็มที่และเห็นอะไรทุก ๆ อย่าง” (Srithong, 2018: 45) การเปรียบเป็นปลาในตู้ สู่ถึงความคุ้นเคยที่รัฐสร้างขึ้น การเกิดมาเพื่อใช้ชีวิต มีความฝัน และมีเสรีภาพถูกแทนที่ด้วยคุณค่าด้าน

แรงงาน การอุทิศตนเพื่อคอมมูน เพื่อผู้นำ เมื่อผู้นำมองมาจึงมีความสุขใจอย่างมาก “ก็ยังรู้สึกปลาบปลื้มเมื่อเห็นว่าคนเหล่านั้นผาดตามามองพวกตน” (Srithong, 2018: 83) เห็นได้ชัดว่ารัฐเข้าไปครอบงำสมาชิกคอมมูนอย่างเข้มข้นผ่านระเบียบ กิจวัตร และการใช้อำนาจต่าง ๆ จนสำนึกเชิงตัวตนในฐานะมนุษย์ถูกหลอมไปกับคอมมูน

1.3 การก่อเหตุทะเลาะวิวาท

สมาชิกคอมมูนมักทะเลาะวิวาทกันอยู่บ่อยครั้งจนแทบเป็นเรื่องปกติเป็นที่สนุกสนานของสมาชิกคนอื่น “ปกติการทะเลาะเบาะแว้งย่อมเกิดขึ้นได้เสมอ” (Srithong, 2018: 56) อย่างไรก็ตาม เมื่อมีการวิวาทเกิดขึ้น สมาชิกระดับหัวหน้า ก็จะมีบทบาทในการตัดสินโทษหรือจัดการเรื่องราวที่เกิดขึ้น เจ้าหน้าที่จะได้รับสั่งการให้ดำเนินการอย่างรุนแรงต่อสมาชิก “เจ้าหน้าที่ที่ก้าวร้าวเข้ามาเงื้อมกระบองทุบซ้ายขวาทั่วไปไม่เลือกหน้า” (Srithong, 2018: 56) การใช้กระบองทุบเป็นทั้งการสลายการวิวาท และการแสดงให้เห็นอำนาจในการใช้ความรุนแรงของผู้ปกครอง

1.4 สมาชิกเก่าแก่จะได้รับอภิสิทธิ์บางอย่าง

สมาชิกบางคนได้รับอภิสิทธิ์ สังเกตได้จากการที่วอร์พลได้รับสิทธิพิเศษในการพักผ่อนที่ร่มอาคร แล้วยังทำให้สบายใจที่ตนไม่ได้เข้าไปร่วมทำงานกับกลุ่มสมาชิกชั้นต่ำกว่า “เห็นเจ้าหน้าที่ยืนอยู่บนพื้นโคลน ซึ่งมีชื่อไม่สั่งการสมาชิกคอมมูนที่ทำงานในแผนกเกษตรกรรมย่อย หรือที่เรียกว่า ‘พวกกองดิน’ ” (Srithong, 2018: 16) พวกกองดินเป็นกลุ่มที่ต้องทำงานด้วยความยากลำบาก ขณะที่สมาชิกระดับหัวหน้า เป็นตัวแทนของรัฐที่เข้ามาควบคุม สมาชิกระดับหัวหน้า มักไม่เข้าร่วมพิธีกรรมของคอมมูน “ตอนรวมพลเข้าตรึงลานกลาง หลังนับเสร็จและจบการปฏิญาณนำโดยผู้บังคับคอมมูน รองหัวหน้าตึกซึ่งปกติชุกอยู่แต่ในห้องทำงานในตึก แทบไม่เคยเข้าร่วมพิธี หากเข้านี้ จู่ ๆ ก็ได้ปรากฏตัวขึ้น” (Srithong, 2018: 42) สมาชิกระดับหัวหน้า ใช้อำนาจจนเป็นเรื่องปกติในสังคมคอมมูน “การตัดสินด้วยกำลังต้องได้รับอนุญาตจากหัวหน้าตึกเสียก่อน” (Srithong, 2018: 56) แสดงให้เห็นถึงการกำกับพฤติกรรมสมาชิกได้อย่างเบ็ดเสร็จ

2. การบริหารงานของรัฐ

รัฐมีความเคร่งครัดอย่างมากเกี่ยวกับกฎระเบียบ บรรยายกายภายในสังคมคอมมูนจึงคล้ายค่ายทหารที่มีสมาชิกเป็นเหล่าแรงงานของรัฐ

2.1 การวางกฎระเบียบต่อสมาชิกรายใหม่อย่างเข้มงวด

สมาชิกที่จะเข้ามาอยู่ในคอมมูนต้องถูกทำความสะอาดผ่านวิธีการเฉพาะที่มีความทารุณ “กมลไม่ตอบ หันไปทางอื่น ปลอ่ยให้อีกฝ่ายสังเกตมองเห็นได้ชัดว่าเขายังคงรู้สึกปั่นป่วนอย่างมากในสิ่งที่อุบัติขึ้นกับตัวเอง เขารู้สึกว่ามันยากกำลังที่จะเข้าใจความเป็นไปของเรื่องทั้งหมด วูบหนึ่งแววตาของเขาพลันเบิกจ้าเหมือนสัตว์ถิ่น แต่แล้วเขาสลดลงอีก เอมือกอดอกนิ่ง ความคิดหวนสู่กระแสน้ำเดิม” (Srithong, 2018: 18) ท่าทีของกมลมีความเจ็บปวดเป็นอย่างมากที่เขาเคยถูกพอกน้ำยาฆ่าเชื้อ เพื่อบอกว่าภายนอกกำแพงคอมมูนแห่งนี้เต็มไปด้วยความสกปรก อีกนัยหนึ่งคอมมูนแห่งนี้เป็นพื้นที่แห่งความสะอาด และบริสุทธิ์ที่ว่าสังคมภายนอก การทำความสะอาดเป็นการวางกฎระเบียบต่อสมาชิกใหม่ที่ต้องเข้ารับเพื่อการยอมรับเป็นสมาชิกใหม่ของคอมมูน

2.2 การควบคุมกิจวัตรประจำวันอย่างเบ็ดเสร็จ

กิจวัตรประจำวันของสมาชิกถูกควบคุมอย่างเบ็ดเสร็จ ตั้งแต่ตื่นนอน แรงงานทุกคนต้องตื่นนอนตามเวลา ในช่วงเช้าจะเป็นพิธีการเข้าแถว ขานนับจำนวนสมาชิก ปฏิญาณตน และรับฟังโอวาท “ยังไม่ทันแปดโมงครึ่ง เสร็จจากการขานนับ และฟังโอวาทของผู้บังคับคอมมูน” (Srithong, 2018: 15) ระหว่างวัน จะมีคำสั่งต่าง ๆ จากสมาชิกระดับหัวหน้า ถ่ายทอดออกมาผ่านเครื่องขยายเสียงตามสาย โดยมีลำโพงติดอยู่ในห้องนอนทุกห้อง สมาชิกระดับแรงงานมักแสดงความเหนื่อยหน่ายต่อการตีความหมายภาษาราชการ รัฐยังมีบทบาทการเข้าไปควบคุมภาพลักษณ์ของสมาชิกด้วย แม้แต่กิจวัตรในการรับประทานอาหาร “ที่แขวนท้องเพียงหนึ่งเดียวของหมู่สมาชิกถูกรอบงำด้วยอารมณ์หม่นทึมในเย็นวันนั้น ต่างหน้าบึ้งใส่กันขณะทยอยเข้ากัน” (Srithong, 2018: 55) รัฐใช้กฎระเบียบเพื่อให้สมาชิกคอมมูนหลอมรวมเป็นหนึ่งเดียวกับรัฐโดยการควบคุมกิจวัตร เพื่อให้การปกครองนั้นง่ายขึ้น ซึ่งสวนทางกับสวัสดิการประจำวันที่ย่ำแย่

2.3 การใช้มาตรการต่าง ๆ เพื่อลงโทษสมาชิก

รัฐมีการใช้มาตรการเพื่อลงโทษสมาชิกที่กระทำผิด ดังนี้

2.3.1 การใช้หอบ้ำบัด

“หอบ้ำบัด” เป็นที่กล่าวขวัญของสมาชิกถึงความน่าหวาดกลัว เป็นสถานที่เอาไว้จองจำ และทรมานสมาชิกที่ทำผิดกฎระเบียบ “เมื่อต้องเดินผ่านสถานที่ปิดลับแห่งนี้ อาคารเรียบ ๆ ธรรมดา แต่เขารู้ว่าความสงบเงียบเป็นเพียงสิ่งหลอ่หลอนภายนอกที่บรรจู้ดแน่นตัวมันเองไว้ด้วยสิ่งร้ายกาจเหลือหยั่ง” (Srithong, 2018: 88) แม้ไม่ได้มี

การบรรยายลักษณะภายใน แต่เสียงที่ส่งออกมาก็แสดงถึงความรุนแรง และความหวาดกลัวของสมาชิก เป็นบทลงโทษจากการกระทำความผิดที่รัฐเป็นผู้ตัดสิน

2.3.2 การใช้อำนาจส่วนตัว

รัฐมักใช้อำนาจส่วนตัวต่อผู้ที่ทำทนายระบบคอมมูน มักมีการลงโทษ หรือปิดกั้นการแสดงออกซึ่งเสรีภาพ เห็นจากที่ตัวละครมกลพยายามตะโกนถามเวลาอยู่หลายครั้งจนสมาชิกระดับหัวหน้าฯ เข้ามาลงโทษด้วยตัวเอง “ก้าวเข้าไปตบหน้ากมลที่เปี่ยงตัวหลบทันใด” (Srithong, 2018: 42) การลงโทษของสมาชิกระดับหัวหน้าฯ เป็นการใช้อำนาจส่วนตัว คือ การไม่ใช้อำนาจผ่านรัฐในการควบคุมแต่ใช้อำนาจตนเองเพื่อปิดกั้นการกระทำเชิงสัญลักษณ์ที่ถาโถมหาเสรีภาพขั้นพื้นฐาน

2.4 การให้อำนาจพิเศษแก่เจ้าหน้าที่ระดับสูง

สมาชิกคอมมูนระดับหัวหน้าฯ นั้น จะอยู่ในระดับสูงกว่าสมาชิกระดับแรงงาน หรืออาจเป็นสมาชิกระดับสูงสุดในสังคมนั้น เห็นจากเจ้าหน้าที่ระดับสูงที่มีการเข้ามาตรวจเยี่ยม สมาชิกทุกคนในคอมมูนจึงต้องเร่งเตรียมการอย่างเร่งด่วน สมาชิกคอมมูนเองก็จะรู้สึกตื่นตาตื่นใจทุกครั้งที่ได้พบกับกลุ่มคนระดับสูงเหล่านี้ “ขณะคณะเยี่ยมผ่านไป ก็ถกเถียงกันว่านายทหารแต่ละคนมีอะไร” (Srithong, 2018: 82) กลุ่มคณะผู้บริหารเหล่านี้จะวางท่าเป็นมิตรอย่างฉาบฉวย เพื่อรักษาภาพลักษณ์ของคณะผู้นำที่นำเคารถยาเกรง สังคมคอมมูนมีระดับบุคคลที่แบ่งตามตำแหน่งหน้าที่ และระดับของหน่วยงานในระบบสมาชิกในคอมมูนจะเป็นกลุ่มคนที่มีระดับต่ำกว่าเจ้าหน้าที่ระดับสูงและนายทหารที่ถูกส่งมาจากส่วนกลาง

2.5 การให้รางวัลเพื่อซื้อใจสมาชิก

รัฐตระหนักเรื่องความเข้มงวด จึงมีการให้รางวัลแก่สมาชิกด้วย เพื่อเป็นการซื้อใจหรือเสริมแรงให้สมาชิกปฏิบัติตามที่รัฐกำหนด

2.5.1 การมอบอาหารหวานที่ไม่ต้องลงทุนมากนัก

ระบบในคอมมูนมีการบริการอาหารหวาน เป็นถั่วแดงต้ม น้ำตาล ซึ่งต้นทุนต่ำ คุณภาพต่ำแต่กลับเป็นที่ชื่นชอบของสมาชิกคอมมูน “วรพลนึกทบทวนรสชาติของถั่วแดงต้มน้ำตาลตอนมือเข้า มันคือยอดเยี่ยมกฏแห่งวันนี้” (Srithong, 2018: 36) ทำให้เห็นว่า การใช้ชีวิตในสังคมนั้นมีแต่ความทุกข์ทรมาน การรับประทานเพียงถั่วแดงต้มน้ำตาลเป็นความรื่นรมย์เดียวที่รัฐได้มอบให้แก่สมาชิกคอมมูนเพื่อเป็นรางวัลจากการทำงาน

2.5.2 การผ่อนปรนกฎระเบียบแบบขอไปที

สมาชิกในระดับหัวหน้าฯ เปิดโอกาสให้สมาชิกมีการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อบรรเทาความเครียด เช่น กิจกรรมออกกำลังกายกลางแจ้งอย่างการเล่นฟุตบอล ซึ่งตัวกิจกรรมเองก็เป็นไปอย่างสนุกสนานเพราะรัฐไม่ได้สนับสนุน “มองตาขุนไปยังพวกที่ตั้งวงไล่เตะฟุตบอลแพะ ๆ กันได้ทุกทีทุกวัน” (Srithong, 2018: 49) กิจกรรมที่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ทำให้ต้องจัดไปเท่าที่มีปัจจัยเอื้อ จึงปรากฏเป็นภาพการเตะฟุตบอลที่มีลูกบอลลมแพะ ขณะเดียวกันยังมีตลาดแบกะดินที่จัดขึ้นเพื่อผ่อนคลายความเครียดของสมาชิก แต่กลับถูกยกเลิกในช่วงหลังเพราะมีโครงการเกี่ยวกับการสร้างอนุสาวรีย์เข้ามากฎระเบียบต่าง ๆ จึงกลับมาเคร่งครัด

การสร้างสังคมแบบสยามอลังการ: สังคมแห่งการแบ่งแยกชนชั้น

นวนิยายเรื่องสุสานสยาม (2563) ของ ปราปต์ เล่าเรื่องของ “เอียรยง” ในสังคมแห่งชนชั้นที่เธอต้องพบเจอกับเหตุการณ์ต่าง ๆ อันเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ โดยเฉพาะเหตุการณ์โรคระบาด เธอถูกดึงความทรงจำ และถูกนำเสนอให้เป็นเด็กดีแห่งสยาม กลายเป็นเครื่องมือของรัฐ ขณะที่ “พันยรร” พี่ชายของเธอที่เคยอยู่ฝ่ายเดียวกับรัฐก็พบกับเหตุการณ์หลายอย่างจนต้องลี้ภัย และตอนจบก็แสดงให้เห็นว่าโรคระบาด และความน่าหวาดกลัวต่าง ๆ ในสังคมแห่งนี้นั้นยังคงดำเนินต่อไป

การสร้างสังคมแบบสยามอลังการ: สังคมแห่งการแบ่งแยกชนชั้น มีดังนี้

1. วิธีของพลเมือง

สังคมสยามอลังการมีความโดดเด่นเรื่องการแบ่งชนชั้น โดยการเสนอกลุ่มคนที่มีความคิดต่างกัน ดังนี้

1.1 การยอมรับวิธีแห่งชนชั้น

สมาชิกในสังคมสยามอลังการมีสำนึกที่แสดงความเป็นหนึ่งเดียวกับรัฐเผด็จการ สมาชิกที่จงรักภักดีมักเป็นส่วนหนึ่งในการต่อสู้กับฝ่ายต่อต้าน เพื่อรักษาระบบนี้ให้คงอยู่ “พวกผู้ปกครองต้องอยู่บนสุด พวกท่านทำงานหนักกว่า มีความรับผิดชอบสูงกว่า ไม่ต้องพูดถึงบุญคุณที่บรรพบุรุษของพวกท่านพาชาวสยามหลบพ้นความลำบากมาถึงสยามอลังการนี้” (Prabt, 2020: 86) สมาชิกสังคมสยามอลังการมองว่าสมาชิกในสังคมไม่ควรเท่าเทียมกัน ผู้ปกครองควรอยู่บนจุดสูงสุดของชนชั้น

1.2 ความศรัทธาต่อผู้ปกครอง

สังคมสยามอสังการมีความศรัทธาต่อชนชั้นผู้ปกครองเป็นอย่างมาก ความศรัทธาดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้รัฐมีความมั่นคง “ระบียงเชื่อมั่นในผู้ปกครอง ถ้าพวกท่านคิดว่ามันควรจะเป็นอย่างนี้ ก็แสดงว่ามัน ‘ต้อง’ เป็นอย่างนี้” (Prabt, 2020: 92) สมาชิกสังคมสยามอสังการศรัทธาใน ‘เบื้องบน’ ก่อให้เกิดการไม่ตั้งคำถามต่อความผิดปกติในระบบสังคม มีการยืนยันอย่างชัดเจนจากสมาชิกสังคมสยามอสังการว่าทุกคนไม่ควรมีการตั้งคำถามต่อระบบการปกครองเช่นนี้ “การตั้งคำถามไม่ใช่หนทางของผู้เจริญแล้วในดินแดนนี้” (Prabt, 2020: 139) สังคมสยามอสังการจึงเป็นสังคมที่รัฐ กลุ่มชนชั้นปกครองครอบงำสังคมเบ็ดเสร็จ สมาชิกในสังคมต้องเป็นพลเมืองที่ดี ปกครองง่าย จนนำไปสู่การคิดกำจัดสมาชิกผ่านต่อต้านด้วยความรุนแรง

1.3 การแสดงตัวตน/จุดยืนของกลุ่มเพื่อสนับสนุนรัฐ

ประชาชนที่สนับสนุนรัฐมีทั้งพวกฝาล้างที่เป็นกลุ่มชนชั้นปกครอง รวมไปถึงกลุ่มชนชั้นขะทั่วไป และกลุ่มชนชั้นขะเปี้ยก มีความคิดที่ต้องการให้สังคมสงบสุข

1.3.1 กลุ่มชนชั้นขะทั่วไป

กลุ่มชนชั้นขะทั่วไป มีลักษณะที่เร่ร่อน ไม่สนใจผู้คนรอบข้างมากนัก ซึ่งเป็นท่าทีของกลุ่มคนชนชั้นกลางในเมือง “ต่างคนต่างอยู่ รีบเร่ง จะสังเกตหน้าตาคนอยู่ใกล้ด้วยความระแวงว่าอีกฝ่ายไม่หวังดีหรือไม่น่าเชื่อถือ” (Prabt, 2020: 46) กลุ่มชนชั้นขะทั่วไปเป็นกลุ่มคนส่วนใหญ่ในโรงงาน มีที่พักอาศัยนอกศูนย์กลาง “บ่งบอกอาชีพของสมาชิกโรงงานซึ่งทำงานอยู่ในแผนกกำจัดขะทั่วไปหนึ่ง แล้วยังหมายถึงสมาชิกที่อาศัยในหอพักรอบนอกของศูนย์กลางสยามอสังการอีกด้วย” (Prabt, 2020: 3) นอกจากนี้ การแบ่งแยกชนชั้นขะทั่วไปออกจากชนชั้นอื่น ดูจากการท่องเที่ยวแบบทสยามติงสตีวรัช “สมาชิกที่ท่องเที่ยวได้ย่อมอยู่ในลำดับชั้นขะทั่วไปขึ้นไป” (Prabt, 2020: 2) พฤติกรรมของคนในชนชั้นขะทั่วไปแสดงถึงการยอมรับ และการปฏิบัติตามธรรมเนียมเพื่อแสดงตัวตนในชนชั้นปกครอง ซึ่งเป็นไปตามกลไกรัฐ

1.3.2 กลุ่มชนชั้นขะเปี้ยก

กลุ่มชนชั้นขะเปี้ยกเป็นกลุ่มชนชั้นล่างสุดในสังคมสยามอสังการ แต่สมาชิกกลุ่มนี้มักเป็นกลุ่มคนที่ไม่มีความสุขในชีวิต แสดงให้เห็นว่าคุณภาพชีวิตของกลุ่มชนชั้นขะเปี้ยกนั้นไม่ได้ดีนัก “การเป็นพนักงานด้อยต่ำในแผนกกำจัดขะเปี้ยกทำให้ต้องยอมเขาทุกอย่าง” (Prabt, 2020: 103) เป็นกลุ่มชนชั้นที่รัฐปล่อยปละละเลย

ไม่ได้รับสวัสดิการต่าง ๆ อาหารการกินในสังคมกลุ่มขยะเปียก คือ ปักปัก ซึ่งเป็นการนำเศษอาหารมาเหลือทิ้งประกอบเป็นอาหารจานใหม่ เป็นการกำจัดอาหารหรือของเหลือใช้จากชนชั้นที่สูงกว่า แสดงถึงการยอมจำนนต่อระบบชนชั้นเพื่อให้สังคมสงบสุข

1.3.3 กลุ่มรักษัถ้ง

กลุ่มรักษัถ้ง มองว่าความสงบสุข คือ สิ่งสำคัญสูงสุด “บ้านเมืองสงบแล้วไม่พอใจ มึงอยากจะร่นวาย อยากจะจุดไฟขึ้นมามีอีกสิ ไอ้พวกเหี้ย” (Prabt, 2020: 13) อีกทั้งมองว่า โรงงานมีความเจริญรุ่งเรือง ไม่ได้เป็นปัญหา “โรงงานมันก็เจริญดีอยู่แล้ว เสือกตั้งท่าจะประท้วงให้เลิกใช้แผนแม่บท” (Prabt, 2020: 79) กลุ่มนี้แสดงถึงความคิดที่อยู่ฝ่ายเดียวกับรัฐอย่างชัดเจน เพราะมองว่าเป็นเส้นทางแห่งความดีงาม “การปลุกปั่นจากพวกซังถ้งกับพวกใต้ดินคือปฐมเหตุให้เยาวชนกลุ่มหนึ่งของไทยเข้าใจผิดและเอาใจออกห่างจากแนวทางอันประเสริฐค่ะ” (Prabt, 2020: 138) กลุ่มรักษัถ้งนั้นมองว่าตนมีจุดยืนแห่งอุดมการณ์ในการรักษาสังคมเดิมจากผู้ประสงคร้ายต่อชาติ ซึ่งเป็นการสร้างความสงบสุขให้กับสังคม

1.4 การรวมกลุ่มกันต่อต้านรัฐ

กลุ่มต่อต้านรัฐ เป็นสมาชิกกลุ่มน้อยในสังคมสยามอลังการ ถูกเรียกว่ากลุ่มซังถ้ง และกลุ่มผีใต้ถ้ง

1.4.1 กลุ่มซังถ้ง

พลเมืองกลุ่มนี้มักตั้งคำถามต่อการจัดการต่าง ๆ ของรัฐ ระบบชนชั้น และอื่น ๆ จนนำไปสู่การชุมนุมประท้วง เพื่อเรียกร้องต่อต้านอำนาจรัฐ ถูกมองว่าเป็นกลุ่มหัวรุนแรง “ออกมาเคลื่อนไหวว่า ข้อสอบดังกล่าวนั้นคือตัวอย่างชั้นดีอันชี้ให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันในสังคมของนครโรงงานแห่งนี้” (Prabt, 2020: 2) กลุ่มนี้ยังแทรกซึมอยู่ในกลุ่มชนชั้นปกครอง นำไปสู่การเปิดโปงเรื่องลับที่รัฐ แลกลุ่มชนชั้นปกครองพยายามปกปิด อย่างไรก็ตาม แม้จะเป็นการเคลื่อนไหวอย่างรอบคอบ หรือสันติวิธี รัฐก็พยายามเข้าจัดการด้วยวิธีการรุนแรง รวมไปถึงใช้วิธีการนอกกฎหมาย “บางรายถูกพบเป็นศพในภูเขาขยะ บางรายต้องย้ายออกไปดำเนินกิจการนอกโรงงาน” (Prabt, 2020: 137) แสดงให้เห็นว่า รัฐในสังคมสยามอลังการให้ความสำคัญกับความสงบสุข และความมั่นคงของรัฐเหนือไปกว่าชีวิตพลเมือง

1.4.2 กลุ่มผีใต้ถ้ำ

เป็นกลุ่มอาชญากรที่ต่อต้านรัฐโดยใช้ความรุนแรง ปรากฏเป็นเรื่องราวในอดีต ก่อนยุคที่สังคมสยามอลังการจะสงบสุข “พวกมันจับคนในแวตวงฝ่ายปกครองไปฆ่าทิ้งทีละราย ๆ จนในที่สุดฝ่ายปกครองจึงต้องใช้กำลังเข้าจัดการ” (Prabt, 2020: 263) เป็นเรื่องราวที่แสดงให้เห็นการใช้ความรุนแรง โดยกลุ่มผีใต้ถ้ำเป็นกลุ่มที่เคยคานอำนาจกับรัฐสยามอลังการได้ จากการต่อต้านแบบชิงหน้า เมื่อผีใต้ถ้ำแพ้ รัฐก็กุมอำนาจแบบเบ็ดเสร็จ หลังจากนั้นรัฐจะคอยสอดแนม ตรวจสอบ และครอบงำสมาชิกในสังคมสยามอลังการมากขึ้น เพื่อป้องกันการต่อต้านครั้งใหม่แบบเดียวกับกลุ่มผีใต้ถ้ำ กลุ่มผีใต้ถ้ำจึงเป็นเรื่องราวที่ชี้ให้เห็นที่มาของการกุมอำนาจอย่างเบ็ดเสร็จ และความเข้มงวดของรัฐ แม้ปัจจุบันกลุ่มผีใต้ถ้ำจะล่มสลายแต่ก็มีผู้เหลือรอดอยู่จำนวนหนึ่ง คนที่เหลือต้องหลบซ่อนความจริง หนึ่งในนั้น คือ นายยุทธ์ พ่อของตัวละครเอก เยียรยง

2. การบริหารงานของรัฐ

รัฐมีบทบาทการใช้นโยบายในการบริหารโรงงาน การครอบงำประชาชน รวมถึงชนชั้นปกครอง ซึ่งล้วนส่งเสริมสังคมแห่งชนชั้น ดังนี้

2.1 การปลูกฝังอุดมการณ์ผ่านแบบเรียนแผนแม่บทสยามตึงสติวรราช

แผนแม่บทสยามตึงสติวรราช เป็นแบบเรียนวิชาบังคับที่สมาชิกสังคมสยามอลังการแทบทุกคนต้องเคยท่องจำกันมา “เริ่มปูพื้นฐานให้ท่องจำว่าการเป็นเด็กดีนั้นมีลักษณะอย่างไร สมาชิกโรงงานที่พึงประสงค์นั้นเป็นเช่นไร” (Prabt, 2020: 2) เป็นแบบเรียนที่ปลูกฝังความคิดแบบชนชั้นให้สมาชิกโรงงาน โดยวัดสำนึกดังกล่าวผ่านทดสอบ “ข้อสอบกลางจากพวกฝาล้าง เคยถามว่า ‘เราสามารถจำแนกสมาชิกโรงงานด้วยวิชาแผนแม่บทสยามตึงสติวรราชได้หรือไม่ อย่างไร’” (Prabt, 2020: 2) แสดงให้เห็นว่ามีความพยายามสร้างความสำคัญให้แผนแม่บทสยามตึงสติวรราชเพื่อเป็นเครื่องมือครอบงำประชาชน เจตจำนงของแผนแม่บทนี้เป็นการครอบงำสังคมอย่างสมบูรณ์

2.2 การแทรกแซงความทรงจำของประชาชน

รัฐพยายามเข้าถึงความทรงจำของประชาชนด้วยเทคโนโลยีพิเศษ “มีลักษณะคล้ายเครื่องประหารด้วยไฟฟ้าสมัยก่อน” (Prabt, 2020: 19) ความทรงจำจะถูกบันทึก แล้วแสดงผ่านระบบไฮโดแกรม สามารถเข้าถึงความทรงจำของมนุษย์ได้อย่างสมบูรณ์ มักใช้ในกรณีมีสมาชิกที่มีแนวโน้มว่าจะเป็นภัยต่อรัฐ เหล่าแพทย์พยายามให้เยียรยงที่ผ่านเหตุการณ์อันกระทบต่อความมั่นคงของรัฐเข้ารับการดึงความทรงจำ ซึ่งเป็น

การแสดงออกว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และเร่งด่วนกว่าอาการป่วยของนายอุทัย อย่างไรก็ตาม ขุนระเบ็งที่เป็นคนของรัฐก็แสดงออกมาสชัดเจนถึงวัตถุประสงค์ของการใช้เครื่องดึงความทรงจำ “สิทธิในการตรวจสอบเพื่อความมั่นคงของสยามอลังการ!” (Prabt, 2020: 35) รัฐต้องการกุมอำนาจการตัดสินใจของประชาชน จึงใช้เครื่องดึงความทรงจำเป็นเครื่องมือลวงความลับ ความเป็นส่วนตัวของประชาชน เพื่อป้องกันการส่งต่อแนวคิดที่เป็นภัยต่อความมั่นคง สร้างความแข็งแกร่งให้รัฐ รัฐที่สามารถเข้าถึงกระทั้งความคิด ความทรงจำของประชาชนได้ย่อมมีเสถียรภาพสูงมาก

2.3 การจัดสวัสดิการที่ไม่เพียงพอต่อประชาชน

รัฐใช้การวางเครื่องกรองน้ำใจกลางเมือง แต่กลุ่มชนชั้นซึ่งอยู่ห่างจากใจกลางเมืองมักประสบปัญหาน้ำสะอาด “น้ำสะอาดเป็นของหายาก” (Prabt, 2020: 8) ทรัพยากรน้ำข้างต้นมีความสกปรก รัฐจัดเครื่องกรองน้ำไว้แต่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกได้อย่างเพียงพอ “น้ำสีดำในแม่น้ำลอยเอ่อขึ้นมาเจือจางกับน้ำรอการระบายบนถนนและทางเท้า ส่วนหนึ่งไหลเข้าไปในอาคารของแผนกกลั่นน้ำด้วย” (Prabt, 2020: 44) ท่าทีของรัฐที่มีต่อการเรียกร้องของสมาชิกไม่ได้แสดงให้เห็นถึงความต้องการที่จะแก้ปัญหา เพราะเอื้อประโยชน์แต่เพียงกลุ่มชนชั้นปกครอง และกลุ่มชนชั้นผาถึงจึงโกหกสมาชิกอื่น ๆ ว่ากลุ่มนั้นเสียสละซื้อน้ำมาจากนอกโรงงาน การไม่ตอบสนองความต้องการเรื่องน้ำสะอาดนั้นเป็นการปฏิเสธสวัสดิการพื้นฐานของสังคม ความจริง คือ รัฐให้กลุ่มชนชั้นสูงนำเข้าน้ำมาใช้ และปล่อยชนชั้นล่างประสบปัญหาวิกฤติน้ำ ซึ่งเป็นลักษณะการเลือกปฏิบัติในระบบชนชั้น

2.4 การควบคุมสื่อแบบเบ็ดเสร็จ

รัฐในสังคมสยามอลังการพยายามอย่างมากเพื่อลดบทบาทสื่อที่เป็นภัยความมั่นคง โดยพยายามครอบงำสื่อต่าง ๆ “ผู้ปกครองจึงตั้งหน่วยงานสำคัญขึ้นมา มีหน้าที่ให้ข่าวทั้งจริงและเท็จ ดีและร้าย” (Prabt, 2020: 92) นอกจากนี้รัฐยังสามารถเข้าถึงความเป็นส่วนตัวของบัญชีของสมาชิกในสื่อออนไลน์ได้ “พวกผาถึงเคยเรื่องอำนาจจนสามารถสอดส่องโลกออนไลน์ได้โปร่ง สมาชิกที่มีท่าทีขัดขึ้นต่อ ‘คำแนะนา’ ในแผนแม่บทจะถูกเชิญไปเรียกสติ” (Prabt, 2020: 4) แอปพลิเคชันจากต่างประเทศจำนวนมากถูกรัฐควบคุม ปิดกั้นไม่ให้สมาชิกสยามอลังการเข้าถึง การควบคุมดังกล่าวยังปรากฏในสื่อโทรทัศน์โดยสามารถกำกับ สั่งเปิด หรือปิดได้ตามรัฐบรรณาธิการ ดังนั้น สื่อสำนักที่มีความ

เที่ยงตรง รายงานข่าวอย่างตรงไปตรงมาก็จะไม่สามารถดำเนินงานได้ อีกทั้งสื่อภาพยนตร์เองก็ถูกปิดกั้นจากรัฐเช่นกัน

2.5 การเนรเทศผู้กระทำความผิด

สังคมสยามอลังการลงโทษผู้กระทำความผิด คือ เนรเทศออกจากโรงงาน “แต่ครั้งถูกอัปเปหิไปอยู่ที่แล้งร้างดังกล่าวก็มักวิลาสาไป” (Prabt, 2020: 41) ภายนอกโรงงานสยามอลังการ มีสภาพโหดร้าย มีการแก่งแย่งอาหารจากการขาดทรัพยากรอย่างหนัก รวมไปถึงการฆ่ากันเพื่อแย่งที่อยู่ และเสื้อผ้า จนมีเรื่องเล่าเข้ามาว่าการถูกเนรเทศนั้นทำให้ผู้ที่ถูกเนรเทศเสียสติไป “รอบนอกของสยามอลังการคือทะเลทรายคลุกซี้เถาอันเว้งว่างสลัดกับเทือกเขาขะเหยียดยาวลูกแล้วลูกเล่า” (Prabt, 2020: 41) สภาพแวดล้อมที่น่าหวาดกลัวนำไปสู่เรื่องเล่าในโรงงานเกี่ยวกับความวิลาสาของผู้ที่ถูกเนรเทศ ซึ่งเป็นผลจากการลงโทษ ทำให้ผู้คนหวาดกลัว และเกรงกลัวต่อการกระทำความผิด

การสร้างสังคมแบบอัลไตวิลล่า: สังคมแห่งสายเลือดแท้

นวนิยายเรื่องอัลไตวิลล่า (2564) ของ จักรพันธ์ กังวาล เล่าเรื่องตัวละครจากโลกสมมติประเทศไทยอย่าง “จืดจักรกรฤช” ที่ได้พบเจอกับ “อู้อัลไต” ตัวละครจากอัลไตวิลล่า จืดได้เข้าไปพัวพันกับปัญหาการเมืองของอัลไตวิลล่าในฐานะที่ปรึกษา เพราะมาจากประเทศไทยอันเป็นโมเดลแห่งรัฐเผด็จการสำหรับกลุ่มผู้ยึดอำนาจอู้อัลไต และท้ายที่สุดอู้อัลไตก็ได้ขึ้นเป็นใหญ่ และจืดจักรกรฤชที่หมดหน้าที่จึงถูกจับส่งเข้าโรงพยาบาลจิตเวช

การสร้างสังคมแบบอัลไตวิลล่า: สังคมแห่งสายเลือดแท้ มีดังนี้

1. วิถีของพลเมือง

นวนิยายเรื่องอัลไตวิลล่านำเสนอวิถีของพลเมือง แสดงสำนึกต่อความเป็นชนชาติอัลไต และสำนึกต่อการเมืองการปกครอง ดังนี้

1.1 ตระหนักในสายเลือดเดียวกัน

รัฐพยายามเข้าครอบงำประชาชนผ่านการสร้างสำนึกว่าประชาชนในสังคมอัลไตวิลล่า ต้องอยู่ในฐานะสายเลือดอัลไต และมีสำนึกความเป็นชาติ เพื่อสร้างความเป็นหนึ่ง “พวกมึง มึง ๆ ๆ บังอาจเล่นตลกล้อเลียนบรรพบุรุษของเราที่มาจากภูเขอัลไตเลยหรอวะ” (Kangwan, 2021: 17) ผู้ชมที่ไม่พอใจ คือ ตัวละครจืดจักรกรฤช เพราะเขาเป็นประชาชนของอัลไตวิลล่า ซึ่งได้ว่าในสังคมสมมติประเทศไทยนั้นไม่ได้มีความรักใน

ชนชาติมากเท่าสังคมอัลไตวิลล่าจนนำไปสู่การครอบงำประชาชน และกลายเป็นความรุนแรง

1.2 การตระหนักรู้ต่อการปฏิบัติงานของรัฐ

ประชาชนสังคมสมมติประเทศไทยมีความตระหนักรู้ต่อการปฏิบัติงานของรัฐบาล และไม่ได้รับฟังเสียงของประชาชน ดังการประชุมประท้วงรัฐบาลอยู่บ่อยครั้ง “เราขอเรียกร้องให้ทหารออกมาปฏิบัติ กำจัดรัฐบาลชั่วให้สิ้นซาก กู้ศักดิ์ศรีของชาติกลับคืนมา พี่น้องข้างล่างเห็นด้วยกับเรามาก เห็นด้วยตบมือดัง ๆ ให้ได้ยินไปถึงกองทัพเลย!!!” (Kangwan, 2021: 22) ความไม่พอใจของประชาชนเป็นการแสดงให้เห็นถึงการรับรู้ถึงการทำงานที่ไม่ถูกต้อง นำไปสู่การเรียกร้องให้มีการรัฐประหาร

1.3 การก่อกบฏหากไม่เห็นด้วย

มีกลุ่มประชาชนที่เข้าร่วมก่อกบฏต่อรัฐบาล เพราะไม่เห็นด้วยกับการยึดอำนาจ และการเข้าควบคุมประชาชน “มีขงนี่ไม่ถึงสิ้นนะ ว่าชาวบ้านชาวช่องจะออกมากันอย่างมีดฟันมีดาขนาดนี้ จนสามารถต่อต้านโค่นล้มกองกำลังเถื่อนติดอาวุธของพวกมึง” (Kangwan, 2021: 112) การต่อต้านก็มาจากกลุ่มประชาชนที่ถูกกดขี่ จำกัดสิทธิเสรีภาพ กลายเป็นกองกำลังกลุ่มกบฏขึ้นเพื่อต่อต้านอำนาจรัฐ “เราจัดพิธีประหารชีวิตจอมเผด็จการโดยให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมชำระแค้น” (Kangwan, 2021: 127) พิธีประหารชีวิตแสดงให้เห็นความเคียดแค้น โกรธเคืองของกลุ่มประชาชนที่มีสำนึกร่วมกันว่าเผด็จการนั้น กระทำย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ซึ่งไม่สามารถให้อภัยต่อความเลวร้ายนี้ได้

2. การบริหารงานของรัฐ

ภายหลังกลุ่ม รปภ. พยายามเข้าแทรกแซงการเมืองจนเกิดการรัฐประหาร เปลี่ยนเป็นการปกครองเป็นเผด็จการเบ็ดเสร็จ จึงมีการกดขี่ ควบคุมความคิดของประชาชน

2.1 การวางตัวตรงข้ามกับฝั่งประชาธิปไตย

กลุ่มผู้ปกครองมองว่า นักการเมืองในยุคประชาธิปไตยนั้นเต็มไปด้วยการโกงกิน คอร์รัปชัน “ฉันเห็นประธานกับกรรมการหมู่บ้านี่รุ่น ๆ ล้วนแต่ซื้อเสียงเลือกตั้ง แล้วเข้ามาตั้งหน้าตั้งตาโกงกินหาผลประโยชน์ให้ตัวเองกับพวกพ้อง” (Kangwan, 2021: 12) คณะ รปภ. ในขณะนั้นจึงใช้อำนาจที่เข้ายึดอำนาจ “แล้วการท้าวไล่ล่าประหารก็หมายถึงการประหารความชั่วของนักเลือกตั้ง” (Kangwan, 2021: 199) คณะผู้ปกครอง

ชี้แจงกับนักข่าวอย่างไม่มีปิดบังว่าเป็นการประหารความชั่วของนักเลือกตั้ง ดังนั้น กลุ่มผู้ปกครองภายใต้รัฐเผด็จการจึงวางตัวอยู่ฝ่ายตรงข้ามกับระบอบประชาธิปไตย

2.2 การจำกัดเสรีภาพของประชาชน

สังคมอัลไตวิลล่าเชื่อว่าเสรีภาพของประชาชนเป็นอันตรายต่อรัฐ รัฐมีการจำกัดเสรีภาพของประชาชน “ค่อย ๆ จำกัดเสรีภาพไปทีละนิด ให้คนชินชาขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่รู้ตัว จนถึงวันที่ไม่มีเสรีภาพเหลืออยู่ต่อไป ก็ไม่มีใครรู้สึกละอายใจ” (Kangwan, 2021: 163) จนวันหนึ่งที่เสรีภาพนั้นหายไป รัฐต้องควบคุมอย่างระมัดระวัง และหวังผลระยะยาวในภายหลัง เพื่อสร้างสังคมที่ประชาชนไร้เสรีภาพได้โดยประชาชนไม่รู้ตัว รัฐเผด็จการจึงจะมั่นคงแข็งแรง

2.3 การจำกัดภัยคุกคาม

รัฐจะจำกัดภัยคุกคามทันทีหากเห็นว่าส่งผลต่อความมั่นคง รัฐเผด็จการพยายามใช้ข้ออ้างนี้เพื่อผลประโยชน์ส่วนตน “ไอ้ประจิมยังพยายามเอาใจคนจนโดยการตัดงบประมาณรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ รบภ. ทั้งกระบอง กุญแจมือ ไฟฉาย แล้วเอาเงินไปจัดตั้งกองทุนศูนย์บาทรักษาทุกโรค” (Kangwan, 2021: 84) รัฐพยายามเสนอต่อประชาชนว่า ความมั่นคงเป็นสิ่งที่ต้องรักษาไว้ ไม่ว่าประชาชนจะตีความว่าความมั่นคงคือสิ่งใด แต่รัฐเผด็จการจะรักษาความมั่นคงของรัฐเอง มีความชอบธรรมพอที่จะให้รัฐจัดการโดยไม่ต้องคำนึงถึงเหตุผล และยังใช้ช่องทางเดียวกันในการหาผลประโยชน์

2.4 การสร้างความแตกแยก

คณะ รบภ. พยายามรวมตัวกันเพื่อใช้อำนาจเข้ารัฐประหารรัฐบาลประจิม ขวัญใจคนจนที่มาจากการเลือกตั้ง “ผมเห็นด้วย เรื่องปลุกม็อบนี้ขอให้บอก” (Kangwan, 2021: 86) การปลุกกระดมม็อบเพื่อโค่นล้มรัฐบาลนั้นไม่ได้ผล เพราะรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งมีกลุ่มประชาชนที่คอยสนับสนุนอยู่ วิธีการ คือ สร้างความแตกแยกและยกระดับการชุมนุมท่ามกลางความขัดแย้งให้ใหญ่ขึ้น เป็นการแทรกแซงของรัฐที่ก่อให้เกิดความรุนแรงต่อประชาชน “ครั้งนี้เราจะใช้ยุทธศาสตร์ส่งคนแฝงตัวเข้าไปก่อความวุ่นวาย” (Kangwan, 2021: 87) วิธีการข้างต้นเป็นการเข้าสู่อำนาจโดยไม่ได้สนใจความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับประชาชนทั้งสองฝ่าย ภายหลังคณะ รบภ. ก็ยึดอำนาจได้สำเร็จ บทบาทของกลุ่มคณะ รบภ. จึงมีอิทธิพลอย่างยิ่งกับสังคมอัลไตวิลล่า

2.5 การเปลี่ยนชื่อเมืองเพื่อแสดงความเป็นชาติ

เมื่อคณะ รปภ. เข้าสู่อำนาจก็มีการเปลี่ยนชื่อเมืองใหม่จาก ‘ประสาธน์วิไล’ เป็นเมือง ‘อัลไตวิไล’ ที่มีนัยเกี่ยวกับความเป็นชนชาติอัลไต “วันนี้เป็นนิมิตหมายอันดีที่เราเปลี่ยนชื่อหมู่บ้านเป็น ‘อัลไตวิไล’” (Kangwan, 2021: 110) การใช้ความเป็นชนชาติเป็นเครื่องมือในการครอบงำประชาชนนั้นได้ผลอย่างยิ่ง เพราะความคิดเรื่องชนชาติอัลไตแสดงถึงการนับญาติระหว่างกันของประชาชนในสังคม ดังนั้นประชาชนที่รู้ตัวว่าตนเองเป็นคนเชื้อสายอัลไต ก็จะรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกับรัฐ อีกทั้งในสังคมอัลไตวิไลยังมีการนับศักราชใหม่เป็นอีกด้วย “วันนี้เป็นวันที่ยิ่งใหญ่ เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญทางประวัติศาสตร์เพราะเป็นวันแห่งการเริ่มต้นอัลไตศักราชที่หนึ่ง” (Kangwan, 2021: 139) ทั้งสองประเด็นกลายเป็นหมุดหมายสำคัญของสังคมที่ชื่อว่าอัลไตวิไลนั้นเข้าสู่สังคมเผด็จการอย่างเต็มตัวทั้งในเชิงสถานที่ (อัลไตวิไล) และเวลา (อัลไตศักราช) สถานการณ์ดังกล่าวจะนำพาสังคมอัลไตวิไลเข้าสู่การเป็นเมืองที่ถูกครอบงำด้วยอำนาจเผด็จการไปอีกยาวนาน

2.6 การประกาศใช้กฎอัยการศึก

หลังจากเกิดความรุนแรง รัฐบาลพยายามเสนอต่อสังคมให้เห็นความรุนแรงที่เกิดขึ้นเพื่อสร้างความชอบธรรมในการประกาศกฎอัยการศึก “เพื่อให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ รปภ. ได้ทำหน้าที่รักษาความสงบแก่ชาติบ้านเมืองและพี่น้องประชาชนชาวอัลไตทุกคน” (Kangwan, 2021: 150) กฎอัยการศึก เป็นกฎที่ให้อำนาจเต็มแก่รัฐบาลและเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ เป็นเหมือนอำนาจอาญาสิทธิ์ที่รัฐจะสามารถทำสิ่งใดก็ได้ตามอำเภอใจในสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งรัฐในสังคมอัลไตวิไลก็ใช้อำนาจนี้ควบคุมประชาชน

2.7 การก่อม็อบ และสนับสนุนกลุ่มกบฏ

คณะ รปภ. มองกลุ่มประชาชนชาวแฟลตในแง่ลบ เมื่อเข้าสู่อำนาจจึงมีการปราบปรามประชาชนชาวแฟลตด้วยความรุนแรง จนมีผู้เสียชีวิต “พวกเราโดนยิงตาย” (Kangwan, 2021: 96) ม็อบชาวแฟลตเองก็ถูกรัฐเข้าแทรกแซงการชุมนุม อีกทั้งยังมีการใช้อาวุธสงครามทำลายเมืองจากกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่แฝงตัวในการประท้วง “วินาศกรรมช็อกโลก!!! ไร่ประจิมเหิม ไร่วิหาหมาลอบกัด ยิ่งระเบิดถล่มเมืองพินาศยับ ประชาชนบริสุทธิ์ดีบอณาถ สยอรับอัลไตศักราชที่หนึ่ง” (Kangwan, 2021: 148) แม้จะเป็นความรุนแรงที่รัฐพยายามเสนอว่ามาจากประชาชนฝ่ายม็อบที่ถูกประณามว่าเป็นกลุ่มกบฏอย่างไรก็ตาม นวนิยายก็เผยให้เห็นว่ากลุ่มกบฏบางคนที่เกิดเหตุนี้เองได้รับการสนับสนุน

จากรัฐบาล “ต่อไปถ้าเกิดเรื่องแบบนี้อีก ทางรัฐบาลจะตัดความช่วยเหลือด้านอาวุธ และงบฯ เบี้ยเลี้ยงสนับสนุนกลุ่มกบฏให้น้อยลงอีก” (Kangwan, 2021: 216) ซึ่งให้เห็นถึงการพยายามสร้างสถานการณ์ให้สังคมเกิดความวุ่นวาย

2.8 การผลิตยารักษา

รัฐในสังคมอัลไตวิลล่า ต้องการครอบงำประชาชนโดยอาศัยความเป็นคนสายเลือดอัลไต ผลิตยารักษา โดยอาศัยกลุ่มชนพื้นเมืองให้ปลูกฝิ่น และนำมาเป็นส่วนประกอบของยากลายเป็น ‘อัลไตโอสถ’ โดยผู้ที่กินยาเข้าไปจะมีสำนึกความเป็นชาติมากยิ่งขึ้น “กินเข้าไปแล้วจะมีฤทธิ์ช่วยกล่อมเกลาคิดใจให้รักชาติ” (Kangwan, 2021: 177) เมื่อประชาชนได้รับยารักษาดีขึ้น จะยังมีสำนึกของคนสายเลือดอัลไตมากขึ้น เมื่อสำนึกความเป็นชนชาติเข้มข้นขึ้น ก็จะทำให้เกิดความกลมเกลียวในสังคม รวมไปถึงกลุ่มผู้ปกครองด้วย ทำให้ให้สังคมอัลไตวิลล่าเต็มไปด้วยประชาชนที่ปกครองง่าย เพราะเชื่อมั่นความเป็นชาติเช่นเดียวกันทั้งสังคม

2.9 การผลิตภาพยนตร์สร้างสำนึกรักชาติ

ภาพยนตร์ ‘สงครามแห่งดวงดาว’ เป็นภาพยนตร์แนวสงคราม เสนอให้เห็นความแข็งแกร่งของกลุ่มชนชาติอัลไต และความกล้าหาญ ความปรีชาสามารถของผู้นำอัลไต ทำให้ประชาชนเชิดชูบูชาผู้นำชาวอัลไตมากขึ้น “สร้างจากเรื่องจริงของมหาสงครามตามตำนานที่บันทึกไว้ในประวัติศาสตร์อัลไตวิลล่า” (Kangwan, 2021: 279) รัฐพยายามปลูกฝังสำนึกรักชาติผ่านการบังคับดูภาพยนตร์ โดยผู้ที่เข้าชมนั้นเป็นประชาชนในโรงพยาบาลจิตเวช เพื่อปลูกฝังความคิดที่ว่าชาวอัลไตนั้นเก่งกาจสามารถเอาชนะศัตรูได้ ซึ่งยิ่งใหญ่กว่ากลุ่มชนชาติอื่น เป็นการสนับสนุนความเป็นชาติผ่านสื่อบันเทิง

2.10 การผลิตมนุษย์สายเลือดอัลไตบริสุทธิ์

รัฐได้จัดส่งคณะสำรวจเพื่อปฏิบัติการเก็บตัวอย่างเนื้อดินปฐมฤกษ์พร้อมค้นหาเผ่าพันธุ์ชาวอัลไตสายเลือดบริสุทธิ์ การปฏิบัติการครั้งนี้มีเจ้าหน้าที่เสียชีวิต แต่ก็สร้างมนุษย์ที่มีสายเลือดอัลไตแท้บริสุทธิ์ได้สำเร็จ “รัฐบาลมีความยินดีหากจะเรียนเชิญมามาไปดำรงตำแหน่ง ‘แม่พันธุ์แห่งชาติ’ เพื่อทำหน้าที่ยิ่งใหญ่ในการอุ้มท้อง และให้กำเนิดชาวอัลไตวิลล่าสายเลือดบริสุทธิ์” (Kangwan, 2021: 246) แม่ของอัลไต ได้รับเลือกเป็น ‘แม่พันธุ์แห่งชาติ’ ทั้ง ๆ ที่ความเป็นจริงมามาเป็นเจ้าของสถานขายบริการ ความย้อนแย้งนี้ส่งผลต่อภาพของกลุ่มผู้ปกครองในสังคมอัลไตวิลล่าที่ไม่ได้อยู่ในฐานะผู้สูงส่งอย่างที่

พยายามเสนอตน เป็นการเสียดสีความบริสุทธิ์อย่างหนึ่งทั้งโครงการสร้างมนุษย์อัลไวดิลล่าสายเลือดบริสุทธิ์ และผู้นำจอมเผด็จการคนใหม่อย่างอูล์ไต

2.11 การบิดเบือนแบบเรียน

รัฐเล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษา และเป็นโอกาสที่จะปลูกฝังเยาวชนในชาติให้คิดเหมือนกับรัฐ จึงมีความพยายามที่จะเข้าไปบิดเบือนแบบเรียนของเยาวชน โดยเฉพาะแบบเรียนประวัติศาสตร์ “กระทรวงศึกษาธิการร่างหลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์มีเนื้อหาว่า ชาวอัลไตอยุ่บนจากถิ่นเดิมลงมาทางใต้เพราะถูกสหรัฐอเมริกา รุกราน แทนการถูกจีนรุกรานตามเนื้อหาเดิม” (Kangwan, 2021: 202) แบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ที่ถูกบิดเบือนทำให้ประชาชนเข้าใจว่า สหรัฐอเมริกาเป็นฝ่ายรุกรานชนชาติอัลไตแทนที่จะเป็นจีน

2.12 การกำจัดประชาชนต่างสายเลือด

ความรุนแรงที่สุดที่เกิดขึ้นภายใต้รัฐบาลเผด็จการ คือ การกำจัดประชาชนต่างสายเลือด โดยรัฐได้ส่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบกิจวัตรประชาชน รวมถึงตรวจสอบเอกสารรับรองสายเลือดอัลไต “ขั้นต่อไปให้เจ้าของบ้านนำหนังสือรับรองสายเลือดอัลไตแท้ของครอบครัวท่านมาให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบด้วย” (Kangwan, 2021: 154) ทำให้ประชาชนไม่สามารถหนีพ้นการตรวจสอบได้ ยกเว้นบางบ้านที่มีคนในครอบครัวมีอิทธิพลหรือมีเส้นสายอยู่บ้างก็จะขอซื้อเอกสารรับรองสายเลือดอัลไตจากโรงพยาบาล ส่วนประชาชนที่ไม่ได้มีเอกสารรับรองสายเลือดอัลไตก็ถูกจับตัวไปทันที “เมื่อคืนเจ้าหน้าที่บุกมาจับพ่อ แม่ และเด็กชายไอ้ตไป เพราะเขาไม่มีเอกสารรับรองสายเลือดอัลไตแท้ครับ” (Kangwan, 2021: 155) โดยประชาชนผู้เคราะห์ร้ายเหล่านั้นจะถูกส่งตัวไปยังค่ายกักกันรัฐเผด็จการจึงมีความโหดเหี้ยมอย่างมากต่อประชาชนที่ไม่ใช่สายเลือดอัลไต

2.13 การควบคุมวิถีชีวิตประชาชน

รัฐเผด็จการประกาศใช้กฎอัยการศึก ซึ่งกฎหมายนี้ทำให้รัฐใช้อำนาจตามอำเภอใจมากขึ้น ประการแรกมีการบังคับให้ “ประชาชนที่อายุเกินสิบห้าปี มีหน้าที่ต้องดูท่านผู้นำอูล์ไตพูดออกรายการโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจทุกวันตอนเย็น” (Kangwan, 2021: 152) มีการตรวจสอบจากรัฐโดยให้ “เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการมาขอตรวจสอบว่าท่านเจ้าของบ้านดูรายการ ‘จ้อจากใจ’ ของท่านผู้นำตามกฎหมายอัยการศึกหรือไม่” (Kangwan, 2021: 153)

ผู้ที่ไม่ได้ดูรายการนี้ก็จะถูกลงโทษ ขณะเดียวกันรัฐก็พยายามเข้าควบคุมความเป็นส่วนตัวของประชาชน “พวกคุณทั้งสองร่วมเพศด้วยท่วงท่าพิสดาร หลุดกรอบจริยธรรมอันดีงาม โดยเฉพาะฝ่ายหญิงที่แสดงออกอย่างโลดโผน ผิดจากคุณสมบัติที่กุลสตรีพึงมี ซึ่งจะส่งผลให้ลูกที่เกิดมาอาจมีสภาพจิตใจที่ผิดปกติ เต็บโตเป็นคนที่ก้าวร้าว ขวางโลก ต่อต้านสังคมและท่านผู้นำ...” (Kangwan, 2021: 166) เห็นได้ว่ารัฐพยายามเข้ามาจัดการชีวิตส่วนตัวของประชาชนอย่างยิ่งที่สุด

การสร้างสังคมแบบนิวมโทรโพลิส: รัฐเผด็จการผ่านอำนาจของผู้ชาย

นวนิยายเรื่อง WE SHOULD ALL GO TO HELL เราทุกคนควรลงนรก (2564) ของ บริษฏ์ พงศ์วัชร เล่าเรื่องของตัวละคร “เดซี่” ในช่วงแรกเธอเป็นโสเภณีในสังคมนอกเขตพัฒนา เธอจึงพบกับความชั่วช้า สกปรก และเสื่อมทรามจากกลุ่มลูกค้าของเธอ เธอกลายเป็นคนที่หักหลังพระเจ้า ขณะที่ตัวละคร “หนูธาร์” เด็กน้อยที่คอยติดตามช่วยเหลือเธอตั้งแต่แรก นับจากที่เดซี่ถูกจับ หนูธาร์ที่เติบโตแล้วก็ทำอาชีพขายบริการ และทำให้ลูกค้าหักหลังพระเจ้า (ไม่รักรัฐเพียงหนึ่งเดียว) เป็นการต่อต้านอำนาจรัฐในแบบของทั้งสอง ในตอนท้ายแสดงให้เห็นว่ารัฐพัฒนาเมืองศูนย์กลาง และทอดทิ้งเมืองนอกเขตพัฒนา

การสร้างสังคมแบบนิวมโทรโพลิส: รัฐเผด็จการผ่านอำนาจของผู้ชาย มีดังนี้

1. วิถีของพลเมือง

นวนิยายเสนอตัวละครเพศชายที่เป็นตัวแทนพระเจ้าในหลายบริบท และเสนอตัวละครเพศหญิง รวมถึงตัวละครชายบางส่วนที่เป็นตัวแทนของประชาชนที่ต่อต้านพระเจ้า สื่อสารความหมายได้ ดังนี้

1.1 การตกอยู่ภายใต้อำนาจเบ็ดเสร็จของรัฐ

ตัวละครเดซี่ที่เป็นตัวละครเอกซึ่งทำอาชีพโสเภณีที่นำเสนอให้เห็นว่ารัฐมีอำนาจเบ็ดเสร็จในการคุมชีวิตประชาชน “ตราบใดที่เรายังรักพระเจ้านะ จะแกล้งทำก็ได้นะ หนูกับฉันก็ไม่มีใครต้องเจอแบบอัลเบิร์ตหรือโลก้า” (Pornawat, 2021: 144) รัฐต้องการความศรัทธาจากประชาชนอย่างยิ่ง ความศรัทธาแม้เป็นการหลอกลวงก็จะช่วยให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิต ไม่ต้องเจอจุดจบน่าเศร้า สำนึกร่วมต่อรัฐที่เป็นสำนึกร่วมของประชาชนคือการเป็นพระเจ้าที่ทรงอำนาจ และเบ็ดเสร็จเด็ดขาดอย่างยิ่ง

1.2 การแสดงพฤติกรรมอันหยาบคาย และรุนแรง

สังคมดิสโทเปียมักถูกเสนอว่าเป็นสังคมแห่งหยาบคาย ใช้ความรุนแรงและชอบใช้อำนาจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประชาชนเพศชายที่มีฐานะทางสังคม และเศรษฐกิจต่ำ เรื่องเล่าของเดซีเล่าว่าพระเจ้ามักเป็นลูกค้ำที่มีปมด้อยเรื่องอวัยวะเพศ หรือรูปร่างที่ไม่สมส่วน และมักถูกบรรยายสภาพเหล่านั้นอย่างตรงไปตรงมา “อีซาติหมา เดซีเล่าว่าพระเจ้าสบลค่านั่น” (Pongwat, 2021: 13) เดซีมีอาชีพเป็นโสเภณี พระเจ้าของเธอมักเป็นลูกค้ำที่มีลักษณะอ้วน สูงอายุ อวัยวะเพศไม่แข็งตัว ลูกค้ำเหล่านี้มักไม่มีเงินเปิดห้อง จึงต้องอาศัยรถซีตรองของเธอที่ขโมยจากพระเจ้าคนก่อน หรือบ้างก็เป็นห้องน้ำสกปรก

1.3 การต่อต้านการกดขี่จากรัฐ

ตัวละครธาร์ที่แม้จะเป็นเพศชายแต่ไม่ได้มีอำนาจความเป็นชายอย่างพระเจ้า เพราะปมปัญหาจากชีวิตวัยเด็ก เขาต่อต้านอำนาจเพศชายด้วยวิธีการในแบบของเขา “เขาขุดตัวท่ามกลางหลักฐานของการนอกใจพระเจ้า ดอกไม้พวกนั้นคือชู้รัก ผมดึงเขามานอนหนุนบนตัก ลูบหัวปลอบประโลม เหตุการณ์ที่ผมรอคอยเกิดขึ้นแล้ว” (Pongwat, 2021: 67) ธาร์เป็นคนที่ต่อต้านพระเจ้าผ่านอาชีพของตน ธาร์มีความทรงจำที่ไม่ดีกับพระเจ้าตั้งแต่ตอนที่คอยดูแลเดซี และต้องปะทะกับลูกค้ำตลอดเวลา รวมถึงพระเจ้าผู้เป็นพ่อที่ขาดความรักความเอาใจใส่ต่อเขา เขาจึงเติบโตขึ้นมาเป็นผู้ต่อต้านพระเจ้า โดยทำให้ลูกค้ำเพศชายทุกคนหักหลังความเป็นพระเจ้าของตัวเอง

2. การบริหารงานของรัฐ

รัฐมีบทบาทหลากหลายแง่มุมต่อสังคมนอกเขตพัฒนา ดังนี้

2.1 การสร้างขอบธรรมต่อโครงการกระสวยอวกาศ

รัฐถลงถึงทางออกปัญหาของประเทศ คือ โครงการกระสวยอวกาศ โดยรัฐเริ่มต้นเวนคืนที่ดินทั้งหมด รวมทั้งชายฝั่งทะเลไล่ลงไปทางทิศใต้ เพื่อสร้างศูนย์อวกาศแห่งชาติ ซึ่งวิธีการเช่นนี้ของรัฐสร้างความไม่พอใจต่อประชาชน การพัฒนาไม่ได้หมายถึงทางรอดของประชาชนชายขอบ อย่างไรก็ตามรัฐก็พยายามเน้นย้ำส่วนดีของโครงการอยู่เสมอ “พวกผู้ประกาศในจอฉีกยิ้มบนหน้าว่ามั่นคงอนาคตของที่นี่ อนาคตและอนาคตที่กลืนกินทุกสิ่ง รับผิดชอบต่อชุมชนในใจ และปล่อยให้พื้นที่ที่เหลือแห้งแล้งเหมือนทะเลทราย” (Pongwat, 2021: 120) แม้จะโฆษณาชวนเชื่อถึงความจำเป็นต่อโครงการอย่างไร แต่ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่นอกเขตพัฒนามิได้หลงคล้อยตามมากนัก มี

หลายคนที่มีทัศนคติถึงการถูกทอดทิ้งจากรัฐบาล อีกทั้งโครงการอื่น ๆ ทั้งหมดในประเทศ ถูกชะลอไว้เพื่อทุ่มงบกับโครงการกระสวยอวกาศ

2.2 การครอบงำประชาชน

รัฐมีการครอบงำประชาชนเพื่อความสำเร็จของโครงการพัฒนาเมืองหลวงผ่านอำนาจเพศชาย และกระทำอย่างเป็นทางการ “เชื่อว่าผมมีปมอดีตปัส ควรเริ่มเทศน์คริสต์สำนักในพระคุณของพระเจ้า พร้อมจ่ายยาชื่อว่า God Love You” (Porngwat, 2021: 79) การรักพระเจ้าไม่มากพอ ต้องเข้ารับการบำบัดรักษาไม่ต่างกับผู้มีอาการทางจิต อีกทั้งยังผลิตยาเพื่อทำให้ประชาชนศรัทธารัฐมากขึ้น ขณะเดียวกันในเชิงเศรษฐกิจ รัฐมีการเปลี่ยนสกุลเงินเป็นสกุลเงินเฉพาะของตัวเอง “ได้หมดเลย จ่ายเป็นเหรียญสกุลใหม่ Oh God! ก็ได้ละ คุณรู้ใช่ไหมว่ารัฐเพิ่งใช้เงินนี้จ่ายค่าจรวดมีสองล้อตใหม่ที่เพิ่งมา” (Porngwat, 2021: 84) การเปลี่ยนสกุลเงินเป็น Oh God! เป็นการทำให้อำนาจรัฐนั้นอยู่ในความจำเป็นของประชาชนมากขึ้น รัฐกลายเป็นแก่นแกนหลักทางเศรษฐกิจ และการดำรงชีวิตของประชาชน เพื่อให้รัฐมุ่งสู่สังคมนิวมโทรโพลิส

2.3 ภาระทั้งเมืองนอกเขตพัฒนา

โครงการพัฒนาส่งผลกระทบต่อผู้คนที่อาศัยอยู่นอกเขตพัฒนา ก่อให้เกิดปัญหาต่อ “พื้นที่รัศมีหนึ่งร้อยกิโลเมตรแห่งความเงื้อมเงา” (Porngwat, 2021:) ที่เป็นบริเวณรอบฐานปล่อยจรวดจะได้รับแรงสั่นสะเทือนทุกครั้งที่มีการปล่อยยาน รบกวนการพักผ่อนของผู้คนในช่วงดึก อีกทั้งยังมีควันลอยเข้ามาในพื้นที่จำนวนมากอีกด้วย รวมถึงทำให้เกิดไฟฟ้าดับทั้งเมือง รัฐให้ความสำคัญต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนน้อยกว่าโครงการกระสวยอวกาศ “แล้วพวกเขาก็ปล่อยเราอยู่ในนรก” (Porngwat, 2021: 62) รัฐให้ความสำคัญต่อเมืองนอกเขตพัฒนาเป็นลำดับรองลงมาจากโครงการต่าง ๆ รัฐจึงเป็นรัฐที่พยายามพัฒนาสังคมไปสู่โลกที่ดีกว่าซึ่งแลกมาด้วยผลกระทบมากมายต่อเมืองโดยรอบ

บทสรุป

สังคมแห่งรัฐเผด็จการที่ปรากฏในนวนิยายไทยร่วมสมัยทศวรรษที่ 2560 นำเสนอวิถีชีวิตของพลเมืองที่มักใช้ชีวิตในสังคมอยู่ด้วยความเคยชินกับกฎระเบียบ และข้อห้ามต่าง ๆ ที่ไม่เป็นปกติ มีความศรัทธาต่อผู้นำของตน ยอมรับวิถีชีวิต และสภาพสังคมที่ตนอาศัยอยู่ บางครั้งมีความชื่นชมยินดีต่อความเป็นไปในสังคมภายใต้การควบคุมของรัฐ ขณะที่รัฐเองมีบทบาทอย่างมากในการควบคุมวิถีชีวิตประชาชนด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งในแง่

นโยบาย ข้อห้าม การควบคุมสื่อ การใช้ความรุนแรง การสอดส่องชีวิตประชาชน การแทรกแซงความทรงจำ ปลุกฝังอุดมการณ์ และการครอบงำประชาชน เป็นต้น สภาพสังคมที่ประชาชนและรัฐมีความสัมพันธ์กันในรูปแบบนี้เป็นสังคมแห่งรัฐเผด็จการที่มีความเป็นดิสโทเปียอย่างชัดเจน ซึ่งสามารถนำมาอธิบายถึงลักษณะสังคมดิสโทเปียที่ปรากฏเด่นชัดว่ามีการนำเสนอสังคมประเด็นทางการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในช่วงทศวรรษที่ 2560 กล่าวได้ว่านวนิยายดิสโทเปียทศวรรษที่ 2560 ในสังคมไทยยืนอยู่ในฐานะดิสโทเปียแนวการเมือง

นวนิยายแนวดิสโทเปียเสนอโลกอันเลวร้ายซึ่งเป็นการทำนายความเป็นไปได้ในสังคมจริง นวนิยายไทยร่วมสมัยทศวรรษที่ 2560 ขณะที่สถานการณ์ทางการเมืองในสังคมไทยนั้นมีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอด โดยเฉพาะช่วงหลัง เรื่องเล่าในนวนิยายดิสโทเปียจึงเสนอความเป็นไปได้ว่า หากปล่อยให้ปัญหาการเมืองยังคงมีอิทธิพลต่อสังคมต่อไป สังคมไทยอาจกลายเป็นสังคมดิสโทเปียที่หาทางออกไม่พบ และจบด้วยความสิ้นหวังอย่างสังคมดิสโทเปียในนวนิยาย

References

- Kangwan, J. (2021). **Altai Villa**. [in Thai]. Bangkok: Samadhi.
- Nitiweerakul, N. (2018). **The Act**. [in Thai]. Bangkok: Samadhi.
- Pongwat, B. (2021). **We Should All Go to Hell**. [in Thai]. Bangkok: P.S.
- Prabt. (2020) . **The Siam Cemetery**. [in Thai]. Bangkok: Praew.
- Punyakanchana, S. (1990). **An Analytical study of American Dystopian Science Fiction from 1950 to 1972 A.D.** [in Thai]. Degree of Master of Arts (Comparative Literature), Bangkok: Chulalongkorn University.
- Rakchat, K. & Ajchariyabodee, W. (2019). Characteristics concerning dystopian societies appeared in a short story collection book “Singtho Nokkhok” **The 2nd National Conference on Presenting Research Results of Students in the Humanities and Social Sciences**, 19 January 2019, aculty of Humanities and Social Sciences, Suan Sunandha Rajabhat University. Bangkok. Thai Hotels Association.

- Rukrian, P. (2016). **Eco-Dystopia and Eco-Utopia in Kim Stanley Robinson's science Fiction**. [in Thai]. Doctor of Philosophy (Literature and Comparative), Bangkok: Chulalongkorn University.
- Sanpharee, P. (2017). The Use of Dictatorship and Power Liberal Democratic. **Journal of Modern Learning Development**, 2 (2), 33-43.
- Srithong, W. (2018). **The Monument**. [in Thai]. Bangkok: Samadhi.
- Sutherland, J. (2013). **A Little History of Literature**. Bangkok: Bookscape.